

N:o 147.

Af herr **J. P. Jansson** i Saxhyttan, *om ändring i gällande bestämmelser rörande lösöreköp.*

Ehuru vid 1890 års riksdag Första Kammaren afslog mitt då väckta förslag om sådan ändring af förordningen i afseende på handel om lösören den 20 november 1845, att den blefve tillämplig lika väl vid konkurs som utmätning, dristar jag mig återkomma till detta ämne, under förhoppning, att äfven Första Kammaren denna gång skall finna en ändring i berörda afseende erforderlig.

Då konkurs icke kan betraktas vara annat än en generel utmätning, hvarvid alla tillgångarna tagas i mät för samtliga skulderna, synes mig konsekvensen ovillkorligen fordra, att nämnda förordning skall vara tillämplig såväl vid konkurs som då annan utmätning eger rum. Denna mening har också tvifvels utan förefunnits hos dem, som varit med om förordningens införande, och under en lång följd af år har ock förordningen tillämpats i båda fallen, ehuru under senare tid domstolarna gifvit den en sådan tolkning, att den nu endast tillämpas vid vanlig utmätning.

Genom denna senare tolkning har dock den orimligheten uppstått, att borgenär icke har lika rätt till gäldenärens lösa egendom vid konkurs, som då utmätning eger rum. Vid utmätning kan nemligen äfven af gäldenären försäld, men i hans vård qvarblifven löseegendom tagas i mät, så vidt icke med köpet blifvit förfaret på sätt i nämnda förordning finnes föreskrifvet, hvaremot, om konkurs inträffar, borgenär icke anses hafva någon rätt till sådan egendom. Men till följd häraf har ock förordningen mist all sin betydelse, ty det har visat sig, att så snart, på grund af densamma, utmätning egt rum å af gäldenär försäld löseegendom, gälde-

nären ofördröjligen låtit sätta sig i konkurs, hvarvid utmätningen blifvit tillintetgjord och det fördolda köpet vunnit respekt.

Under sådant förhållande är det, enligt mitt förmenande, nödvändigt, antingen att förordningen ändras, så att den blir effektiv, eller ock att den helt och hållet afskaffas. Hvad det senare förslaget angår, så kan jag, ehuru inseende, att de skäl, som legat till grund för förordningens införande, äro till finnandes lika väl nu som då, dock i betraktande af att det visat sig, att de lösöreköp, som blifvit uppgjorda i enlighet med bestämmelserna i nämnda förordning, i sjelfva verket icke äro annat än hypotekariska pantsättningar af i egarens vård qvarblifna lösören, hvilka pantsättningar för öfrigt ej äro af lagen gillade, icke finna någon förlust i detsammas antagande eller förordningens upphäfvande.

På grund häraf tillåter jag mig föreslå:

1:o) att Riksdagen för sin del behagade antaga följande ändrade lydelse af § 1 i förordningen den 20 november 1845:

Den som tillhandlar sig lösören och tillåter att desamma få i säljarens vård qvarblifva, bör, så vida de skola fredas från utmätning för säljarens skuld och från att tagas i anspråk såsom tillgång i säljarens konkurs, uppsätta skriftlig afhandling — — — —
— — — — dess protokoll företes;

eller, för den händelse detta förslag icke vinner bifall,

2:o) att Riksdagen för sin del ville besluta upphäfvande af förordningen i afseende på handel om lösören, som köparen låter i säljarens vård qvarblifva, den 20 november 1845.

Och anhåller jag vördsamt, att lagutskottet, till hvilket motionen torde blifva remitterad, ville vidtaga nödiga redaktionsförändringar, äfvensom föreslå de lagändringar, som kunna påkallas genom det senare förslagens antagande.

Stockholm i januari 1892.

J. P. Jansson.